

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . . 6 "
Negyed évre . . . 3 "
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager K. czégnél.

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felölös szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

A tisztviselők érdeke.

Nemcsak a hivatalok ügye az, hogy kik
és miként ítélkezzenek a tisztviselők fegyelmi
ügyeiben. A tisztviselők alkotják a magyar
társadalom jelentékeny részét. Sőt épp a
tisztviselői elem az, mely azt az intelligens
középosztályt adja, melyből a társadalom
jellege domborodik ki. Az a gondolatvilág,
mely a tisztviselőké, jellegzetes gondolatvilága
a magyar társadalomnak.

Ezért mondhatjuk, hogy nemcsak a hi-
vatalnokvilágnak, de a magyar társadalom-
nak ügye az, a melyet a tisztviselők országos
egyesülete nem régiben napirendre tett. A
hivatalnok hivatásánál fogva mindig alá-
rendeltje valakinek. Hát még a kisebb hiva-
talonok, a ki fölött a főnökök egész sora áll.
Arról tehát nem lehet szó, hogy a hivatal-
nokságot ezen alárendeltségi viszony alól fel-
tétlenül függetlenítsék. Az ilyen törekvés czél-
talan s félreismerése a hivatalnoki pályának.

De arról igenis gondoskodni kell, hogy a
hivatalnok jövője és megélhetése ne legyen
kockája a fölöttes személy szeszélyének.

Ezt a czélt szolgálja a hivatalnokok
mozgalma, a mely szabályozni akarja a hi-
vatalnokok fegyelmi hatóságát és a fegyelmi
eljárást. Ezeket eddigelé nálunk törvény nem
szabályozta. Kuszarrendeletekben össze vagy-
on ugyan hordva egy s más rendelkezés, de
élére állított esetben ugyan az, a ki a ren-
deletet megalkotta, hatályon kívül is helyezte
vagy eltekinthetett tőle s nem igen kellett
félnie a nyilvánosság tiltakozásától, mert
ezek a fegyelmi ügyek s a belőlük támadt
egy-egy családot néha a tönk szélére kergető
komplimácziók rendszeren a hivatalnokok négy
fala közt játszódtak le. A lesújtott hivatal-

nok nem kereste a nyilvánosságot: meg-
húzódott.

Ezért lép fel most a tisztviselői kar ön-
ézetesen elsősorban azzal a követeléssel, hogy
a fegyelmi ügyek, mint a polgárság egyéb
jogszolgáltatási ügyei, ne legyenek elbúj-
tatva, a világ ellenőrző szemei elől, hanem
tárgyaltassanak a nyilvánosság ellenőrzése
mellett. Ez lehet ugyan kényelmetlen a felet-
tes hatóságokra nézve, de tagadhatlanul meg-
van a nyilvánosságoknak a maga hátránya a
hivatalnokokra nézve is. Ugyanis a hivatal-
nokot is sértheti, ha fegyelmi ügyét, mely
tán felette alapos is és személyi természetű,
nyilvánosan tárgyalják. De ezt a malicziu-
mot a hivatalnok köteles elviselni, azért a
jóért, a mely a nyilvános tárgyalásban rejlik.

Összefügg ezzel az is, hogy a fegyelmi
ügyeket tárgyalják szóbelien. Eddig aktákba
verte a hivatalnok a maga védekezését. Úgy
volt, hogy a ki nem értett a toll forogtásá-
hoz, annak inkább volt vesztett ügye. A bi-
rákban nem volt meg a személyes impresszió,
a melynek alapján a bíróságok néha bü-
ntetéseket mentenek föl, vagy súlyosabban
ítélnek el. A közvetlen érintkezés a fél és a
bíró közt csak áldásos lehet az igazságszol-
gáltatásra; mert a bíró jobban belelát a tett
titkosabb motívumaiba és az igazságszol-
gáltatás érdekei inkább meg lehetnek óva a szó-
beli tárgyalás mellett. Jól teszik tehát, a tiszt-
viselői mozgalmát intézők, ha a szóbeli tár-
gyalást erélyesen követelik s ha ragaszkod-
nak ahhoz, hogy a ki nem bír a szó hatal-
mával, az vehessen maga mellé a fegyelmi
ügyekben védőt, a ki pótolja azt, a mi
eloquenciában a fegyelmiileg vádoltból
hiányzik.

Legfőbb kívánsága azonban a hivatal-
nokságnak az, hogy ne a princípális legyen
a vádló és bíró egy személyben, hanem való-
sággal bírják vegyenek részt a fegyelmi itél-
kezésben. Független bírói elemeket követel-
nek a fegyelmi bíróságba, oly elemeket, a
melyek rendes hivatásuknál szokva vannak
ahhoz, hogy elutasítsák maguktól az illeték-
telen befolyásokat,

S ezt a követelményt csak méltányolni
lehet. Bíró eddig a fegyelmi ügyekben a hi-
vatalbeli társ volt. Vagy pajtáskodás lett
ebből s így érdek szempontokból bíralták el
a fegyelmi ügyet: a mi aztán a köznek volt
hátrányára, vagy pedig a hivatalbeli főnök,
a ki közvetve, vagy közvetlenül tulajdonkép
a bíróság elé állította az illető hivatalnokot:
az lett a bíró.

Ebből a félszeg helyzetből egyetlen me-
nekülés az, hogy az igazságszolgáltatás ele-
meit vonják be a fegyelmi bíróságba. Benne
lehet e mellett a tisztviselői kar is, mint a
szakkérdésekben irányító elem, de a fegyelmi
tanácsokban többségben mégis a független
bírói elemeknek kell lenniök. Csak ekkor
bizható nyugodtan a férfiak becsülete, a csa-
ládok nyugalma a fegyelmi bíróságokra s
csak ekkor bír a magyar társadalom feltét-
lenül megbízható elbíráló testületet a társa-
dalom lényeges részét kitevő tisztviselői kar
számára.

Zárjelentés 1900.

I. Az általános tisztviselő-egyletről.

Tisztelt közgyűlés!

Az I. ált. tisztviselő-egylet a múlt évben is
örvendetes haladást mutathat föl.

I. Az életbiztosítás.

1900-ban volt az összes emelkedés 6293 bizto-
sítás, melyek 12,767-700 korona tőkét képviselnek;
ha a tapasztalat után nyert levonások megtételnek,

TÁRCSA.

Fotografikák a bálteremből.

Néhány bálitipust akarok bemutatni s egy
pár jelenetet mondok el, de előre is kijelentem, hogy
nem épen mind pancsovaiak. Akad ezekből minden-
telé, bármerre menjün az ember. Nélkülök a bál
színté elképzelhetetlen, mert odatartoznak a milljó-
hoz, akárcsak a cigány.

Hát ezekből tűztem egynehányat gombostű-
hegyre. Ime:

(A smokk.)

Az utcán ha látod, mindig siet. Akasztásra
szánt embernek nem vitt hajdanta a futár olyan gyors
léptekkel kegyelmet, mint a hogyan ő szeli át az
aszfaltot. Azt hiunéd az óraaja ég, vagy legalább
is levegőbe röpitették a czárt, pedig hát csak az új-
ságokhoz siet a tudósítással, mely szerint az előké-
születek folynak. Már pedig az előkészület mindig
lázasan folyik, így mondták ezt talán a paradicsom-
beli bál előtt is.

Smokk úr aztán rohan tovább. Beleütközik az
emberekbe, nem veszi észre az ismerősöket, éjjel-
nappal rendez, minden zsebe tele van irással, levéllel,
meghívóval s minden második napon megjelenik a
lapokban a kommuniké, hogy „aki véletlenségből nem
kapott meghívót s arra igényt tart, forduljon hozzá.”
Néha fiakkon megy, de ott is olyan izgatott, hogy
majd kinyitja a kocsiból. Ha ismerősök üdvözlik,
gyorsan végez velük.

— Pá, szervusz, sietek, gyűléstünk van!

Smokk úr így népszerű lesz. Smokk úrról be-
szélnek a lányos házakban, a zsurokon viszont ő tár
fel száz apró részletet a készülődő szenzációkról.
Végre átmegy a közudatba, hogy nélküle nincs bál,
mert az sohasem szokott sikerülni, a melyikbe nem
avatkozott bele az ő keze. Söhajtoznak is olyankor:

— Hja, mennyivel más volna, ha Smokk úr
csinálta volna! Milyen fényes volt a multkori is!

De egyszer véget ér az ő küzködése s ez a bál
napján történik meg, a mikor beteggé táncolja magát
s összeállítja a névsort, mert más úgy sem értene

hozzá. Itt ismerni kell a közönség minden rétegét,
különben nem sikerül.

Másnap következik a bál megbeszélése s ren-
desen lányos házaknál gyűjti a babért, nyeli a sok
dicséret szót, ami csak az ő fényes talentumát tolja
előtérbe. Azután hozzáfog a következő mulatság ren-
dezéséhez, mert hát végtére is csak kell valamit
csinálni!

És akkor kezdődik elülről a rendezési láz —
egészen hamvazó szerdáig, mikor a bűnbánat hamuját
hinti fejére ő is, egyben belekezd egy bouyolult ma-
tematikai művelet megoldásába, a mely különféle
számlák és váltók összegezéséből áll.

De minden mellékes, csak a népszerűség legyen
állandó s fényes rendezői talentuma ne szenvedjen
csorbát.

(Az erősebb nem.)

Ott állanak a bálterem közepén és blazirt arcz-
kifejezéssel nézik a „tömeg”-et, a mely „robotol.”
Néha bemutatják egy-két ismerősüket a hölgyeknek,
de azért nem engednek az elvűkből. Szerintük a tán-
czos mind szánalomraméltó „alak”, a ki nem képes
felfogni a mulatság gyönyörűségét. Ez pedig a pusztá
szemlélődésen alapul s nem szabad, hogy munkává
alakuljon át.

Vannak azonban dicséretes kivételek is. Buzgó
ifjak, a kik tengernyi jóakarattal rakják a csárdást
és kurjongatásaikkal tévedésbe ejtik az embert, mert
nem lehet tudni, ha vajjon magyar honpolgárok-e,
vagy szü iudiánok. A kurjongatások közül nem ma-
radhat el a „sosem halunk meg”, a mi örvendetes
visszhangra talál. Egyedül a temetkezési vállalkozó
nem örül az örökélet ilyetén hangoztatásának.

Ezek a táncosok nem törődnek semmivel, csak
táncolnak személyválogatás nélkül. Találkozunk vel-
lük minden mulatságon. Ott vannak az elit bálokon,
meg a zártkörű polgári estélyeken egyaránt. Egy jó
táncosnő kedvéért képesek fél napot gyalogolni s a
szupé csárdást járják három órán keresztül. Még fel
is söhajtának a végén:

— Ejnye, hogy máris vége van!

A másik rész az, amelyik tánczol, noha nem
tud. Csak fordul, fordul, anélkül, hogy valami ritmus

lenne a járásában, csárdások közben pedig állandóan
veszélyeztetni a szomszédjai oldalát. A leszakított
ruhafodrok története csaknem kizárólag az ő nevük-
höz fűződik.

Tánczol a riporter is, de csupán előfizetőikkel,
Zsebében van a kiadó jegyzéke s annak alapján kéri
fel a hölgyeket.

A legnagyobb része a ruhataposók közül kerül
ki s mikor a kis leány megkérdezi, hogy:

— Szereti-e Ollósy úr a valczert? — ábrándos
tekintettel feleli:

— Végtelenül.

— Hát akkor mért nem tanulja meg? — rep-
likáz a hamis szemű tündér?

Van még egy csoport. Ez már számításból járja
a tánczot. Az ő zsebében is megtalálhatni a listát,
mely holdak és takarékpénztári betétkönyvek szerint
klasszifikálja a tánczosnőket, az emelkedéshez, vagy
csökkenéshez viszonyítja nyájaskodását is.

Az ábrándos ifjú pedig, a ki szentségtörésnek
tekinti azt a merészséget, mely oda mer a világ szeme
előtt nyúlni az ideal derekához, — letelepül a plüs-
pamlagon gardirozó édes mama mellé és onnan nézi
az egészet. Rendesen kedvence is az anyáknak, a
neve pedig „jó gyerek”, mert érti a módját a bizalom-
keltésnek. Aztán milyen jól esik a mamának, ha nem
kell egyedül átvirrasztania az éjszakát s van vala-
kije, a kinek elmesélheti az egész atyafiság viselt
dolgait.

Tulajdonképen nem rendes bálozó alak még a
diák, a ki megjelenik abban a reményben, hogy nem
lesz ott tanár. Táncolni is csak néha mer s azt ha-
zudja, hogy jogász. A szupé alatt aztán szorongva
számlálgatja az aprópénzét, ha telik-e még egy
pohár sörré? Minthogy pedig csak egy hatosa van,
inkább őt cigarettát vásárol.

Ime néhány fotografia a bálteremből, Azt hiszem,
elég hűek, mindentütt találkoznak velük. Sokkal ér-
dekesebb azonban a másik rész: a gyöngébb nem,
de azokról legközelebb fogok szólni.

marad mint tiszta szaporodás 2500 biztosítás 5,250.000 korona biztosított tőkével. A biztosítás állapota tesz 1900 végével összesen 82.750 biztosítást 166,600.000 korona biztosított tőkével.

1900-ban főlzaporodtak a díjbevételek 6,000.000 koronára.

A díjtartalékalap pedig állott 1900. végével 42514.000 koronából, mely összeg egyenlő a biztosítások által tényleg megtakarított összes tőkével.

A múlt évben 1400 biztosítási bárcza vált esedékessé 4.038.000 korona biztosított összeggel. Az életbiztosítási intézmény főállása óta (35 év) összesen 52,680.000 koronát fizetett ki.

A lefolyt 1900. évben társulatunk hozzájárulásával 6000 kor. életbiztosítási szerződések kötöttek; lejárt biztosítási esetekben társulatunk közreműködésével pedig 63.600 kor. fizetett ki minden akadály nélkül. A társulatunknál nyilvántartott biztosított összeg 164,200 koronára rög. Az életbiztosítási osztályt minden tagnak figyelmébe ajánlani el nem mulaszthatjuk.

2. Humanizmus.

Az oszt. magy. monarchia I. ált. tisztviselőegylet a humanizmus terén is igen élénk tevékenységet fejtett ki. Az elmúlt évben kiosztott 17.800 korona a kisegítő-alapból, 15,260 korona a gyógyalapról, 37,290 korona az oktatási alapból és 5,450 korona a Fellmann Norvill-féle alapból; összesen 75.800 korona. Az egyesület főállása óta (36 év) 1,854.000 korona fordított jótékony czélokra.

Az általános alapokból kieszközöltünk a múlt évben csoportunk tagjai számára: az oktatási alapból 260, a kisegítő alapból 60 és a gyógyalapról 240, összesen 560 koronát.

II. Társulatunk.

A takaré- és előleg-társulat tagjainak száma 1899 végével 272 volt; mintán 1900-ban 28 tag be és 23 tag kilépett, maradt 1900 végével 287 tag.

A felelős részvénybetétekre 1899 végével 96.682 korona 34 fillér volt. A részvénybetétek az 1900. évben 9436 kor. 17 fillérrel szaporodtak és így 1900 végével 106.118 kor. meg 51 fillért tesznek.

Az 1899 végével a tagoknak nyújtott előlegek összege 128.620 kor. 22 fill. volt, mely összeg 1900 folyamában 7456 kor. 79 fillérrel kevesebb lett úgy, hogy 1900 végével követelésünk 121.163 kor. 43 fillért tett. Társulatunk főállása óta 921.811 korona adatott ki előleg fejében.

1899 végével volt 22.000 kor. tartozásunk a főegyletnél, 1900-ban azt a tartozást teljesen törlesztettük.

A tartalékalap volt 1899 végével 8973 kor. 90 fill. 1900-ban szaporodott 445 kor. 79 fillérrel s a múlt év végével tett 9418 kor. 98 fillért.

A kiadások levonása után marad mint tiszta nyeresemény 8424 kor. 97 fillér.

Ezen tiszta nyeresemény felosztása czéljából következő javaslatot batorkodunk a tisztelt közgyűlés elé terjeszteni:

1.) a felelős részvénybetétekre adassék ki 6% osztalék	6163.19 kor.
2.) alapszabályaink 40. §-a értelmében 2%-ot a főegyletnek	168.50 kor.
annak oktatási alapjába	100— kor.
3.) saját tartalék alapunk gyarapítására fordítsunk	20.02 kor.
4.) Tiszteletdíjakra:	
Elnököknek	200— kor.
Pénztárosnak	500— kor.
Titkárnak	100— kor.
Szolgának	20— kor.
5.) Felismerésekre	250— kor.
6.) Kétes követelésekre	600— kor.
7.) Jövő évi nyereséményszámájára	303.26 kor.
Összesen	8424.97 kor.

Az igazgatóság 42 ülésen tárgyalta a beérkezett 759 ügydarabot.

Végül még jelentenünk kell, hogy alapszabályaink értelmében kilépnek az igazgatóságból: Bartha Kálmán, Martin Imre, Pesztalcs József és Róth Ferencz urak; a felügyelőbizottságból: Beck L. Mátyás és Biró Gyula úr lemondás folytán; minél fogva a felügyelőbizottságba 2 rendes és 2 póttag, az igazgatóságba pedig 4 rendes és 3 póttag választandó lesz.

A kilépett tagok alapszabályaink értelmében újból választhatók.

Pancsován, 1901. évi január havában.

Martin Imre **Weisz Károly**
elnök.

A tor-vásárhelyiek Pancsován.

Valóságos eseményszámba megy az a merész, de eléggé nem dicsérhető vállalkozás, a melyet a tor-vásárhelyi polgárok ma este a „Falu rossza“ előadásával nálunk megvalósítanak. Mert hogy az intelligens körökben, a hol a jótékony és humanizmus iránti érzék mégis fokozottabb mérvben van kifejlődve, — ilyen estélyek rendezése napirenden van, az egész természetes és megszokott dolog már; hogy azonban a nép egyszerű gyermekeitől indult ki ez a szép eszme és hogy a szegény néposztály is a kulturális mozgalmak élére lép egy nemes cél megvalósítása érdekében: megérdemli, hogy kalapot emeljünk e derék mozgalom harcosai előtt.

Annál inkább jól eshetik ez nekünk, mert a határőrvidék egvedüli magyar közséje valósít meg egy oly eszmét, a melynek terjesztése, a vegyes nemzetiségek között fontos jelentőséggel bír.

De művészeti szempontból is dicséretet érdemel a t. vásárhelyi földmivelők vállalkozása, mert mint a környékbeli és a fővárosi lapok elismerő nyilatkozataiból olvassuk, a paraszt műkedvelők derekasan és legnagyobb precizitással oldották meg nehéz feladatukat Tor-Vásárhelyen két ízben tartott előadások alkalmával.

Legjobban dicséri a műkedvelők sikerét az a körülmény, hogy a nagy-beckereki szünügyi bizottság egyik tagja az előadást végig nézvé, annak sikerét a bizottságnak előadta és e bizottság rendezésével már e hó 12-én és valószínűleg még egy második alkalommal is szintén fel fog lépni a tor-vásárhelyi földmives szintársulat.

Nálunk a „Pancsovai Társaskör“ és a „Gromon Dezső egylet“ vette kezébe az előadás rendezését és hogy az kellő sikerre vezet, azt az eddigi érdeklődésből remélhetjük.

Ma délben érkeznek a derék színjátszók a torontáli vasúttal ifj. Szenti Imre bizottsági elnök vezetése alatt; a vasúti állomásnál a helyi bizottság fogadja az érkezőket, a kik egyenesen a Trombita szállóba vonulnak, hogy az esti előadáshoz az előkészületeket rögtön megkezdjék. Az előadás sikere legnagyobb részben Körössy szinigazgató érdeme, a ki hogy mennyire felelt meg a rendezés nehéz feladatának, megítélhetjük az eddigi előadások rendkívüli sikerült voltából. A kik az előadást végig nézték, azt mondják, hogy olyan Finom Rózsit (özv. Monoki A-né), Bátki Teresit (Monoki Jánosné), Csapónét (Laskai Istvánné), Feledő Gáspárt (Török Lőrincz), Feledő Lajost (Becsei Imre), Gonosz Pistát (Jóvér Péter) és Göndör Sándort (Vitkai Antal) — mint a minőt a tor-vásárhelyiek produkáltak, még hivatott színjátszóknál is alig lehet találni. Nagyon kedves jelenség és teljesen hibátlan játéku Becsei Imréné is (Boriska szerepében) nemkülönben a többi asszonyok is Laskai Istvánné, Helmi Pálné, Török Lőrincz és Diószegi Istvánné, valamint a kisebb férfi szerepekben Diószegi István, Görbe Antal, ifj. Görbe István, Jó Imre, Szilágyi Bálint és Sándor Imre, (a ki utólag vállalta el a Jóska béres szerepét), végül Helmi Pál, Laskai István és Monoki János.

Érdekessé teszi az előadást, hogy a szereplők között férj és feleség, fivér és nővér játszanak együtt és hogy egytől-egyig változott szép emkerekből áll a társulat.

Mi pancsoviaiak a legnagyobb elismeréssel és köszönettel vehetjük, hogy nálunk kezd meg a műkedvelő társaság vidéki körútját és hálánkat úgy róhatjuk le legjobban, ha minél számosabban fogunk résztvenni az érdekes előadáson.

H I R E K.

— **Tisztviselőegyleti közgyűlés.** Az oszt. magy. I. általános tisztviselő egylet pancsovai takaré- és előleg-társulata ma délelőtt 11 órakor tartja évi közgyűlést a városháza nagytermében.

— **Új igazgató.** A vallás és közoktatásügyi miniszter megbízta Rándi Ferencz áll. tanítót a sztarcsovai úti állami iskola igazgatójával. Üdvözljük a derék népnevelőt megérdemelt kintetése alkalmából.

— **Eljegyzés.** Deixner Albert eljegyezte Adler Hermann kedves leányát Paula kisasszonyt.

— **(?) Helyreigazítás.** Lapunk múlt számában „Igaz-e?“ czímmel közöltünk egy csavabíró tudósítónktól eredő hirt, hogy „a város főkapitánya a múlt héten több szekér szalmát és kukoricza szárát hordatott tehenei számára a város közepén levő lakása udvarára.“ Ezen hírnknek vonatkozólag Lestyan szky János főkapitány úttól a következő szóbeli helyreigazítást vettük; az ő udvarán egy szál szalma vagy kukoricza szár nincsen, hanem a tehenei számára való takarmány egy teljesen hozzáférhetetlen tehát nem tűzveszélyes „kotárkában“ van beraktározva; valamint hogy a város tüzrendészeti szabályrendelete nem tiltja, takarmányt akár nagyobb mennyiségben is a melléképületekben tartani.

Készségesen közöltük a fenti helyreigazítást és magyarázatot már csak azért is, mert a megczá-

holt (?) hírnknek nem animozitásból, hanem közérdekből adtuk helyet. A „helyreigazításra“ vonatkozólag az a megjegyzésünk, hogy a város tüzrendészeti szabályrendeletének hivatalos magyarázata nagyon sántit. Mert az említett szabályrendelet c) pontjából, mely szerint „lakóházakban, a padlásán gyűlékony anyagokat szénát, szalmát és hasonlót stb. tartani nem szabad“ — csak a legnagyobb önkényvel lehet azt kimagyarázni, hogy csak a lakóházak padlásain nem, — a többi melléképületekben vagy azok padlásain azonban igen is szabad „szénát, szalmát és hasonlót stb.“ tartani. Hiszen a tüzrendészeti szabályrendeletben foglalt tilalmaknak nem csak az a czélja, hogy bizonyos gazdának bizonytalan mennyiségű takarmányát óvják meg a tűzveszélytől, hanem az is, hogy egy esetleg keletkező tűzvész esetén a szomszédok tehát az egész város vagyona a veszélytől lehetőleg megóvassék. Hogy ezen felfogás az egyedüli helyes, ezt maga a rendőrkapitányság már ismételt előfordult esetekben hozott és hkrmadfokban jóváhagyott ítéleteivel is elismeri. Utóbbi időben is 3 napi elzárásra változtatható 60 korona bírsággal sújtott a rendőrkapitányság két városi polgárt azért, mert nem a lakóházban, hanem a különálló istálló padlásán 2 napi takarmánynál többet tartottak. És ezeket az ítéleteket harmadfokban a belügyminiszter is jóváhagyta. Ezek tények — Mindezek után most már csak arra kérhetjük a városi tanácsot és a tüzoltóparancsnokságot, hogy tegyék meg köteletségüket a m. kir. belügyminiszter által 56.100/V—10—1900. szám alatt megerősített „Pancsova th. város tüzrendészeti szabályrendelete 13. §-a értelmében.

— **Szerb színesztély.** A szerb szintársulat a múlt hét folyamán érkezett városunkba és holnap kezd meg a két hónapra terjedő színiudnyát. A jeles erőkből álló társulat több eredeti magyar ujdonságot is fog színre hozni. A jövő heti műsor a következő: Hétfőn: „Szókimondó asszonyág“, kedden: „Ajduk Velyko“ eredeti szomorujáték, csütörtökön „Kis emberek“ vígjáték, pénteken: „Glavas Sztanoje“ szomorujáték.

— **Flóra-táncestély.** A róm. kath. nőegylet Flóra-táncestélyét a jövő szombaton, február 16-án tartja a „Trombitás“ termében. A széles körben mutatkozó érdeklődés, valamint a rendezőség fáradozása után itélve, a jótékony táncmultság a farsang egyik leg-sikerültebb multságának ígérkezik.

— **Kinevezés.** Az igazságügyi miniszter Karácsonyi László, pancsovai ügyészségi irnokot a zombori fogház felügyelőjévé nevezte ki.

— **Tanítói kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Mattyasovszky Márton okl. tanítót a tor. almási állami iskolához, Gyukics Anna okl. tanítónőt az idvori közs. iskolához tanítónővé illetve tanítóvá nevezte ki.

— **Halálozás.** A kérélhetlen halál ismét egy fiatal, törekvő s ügybuzgó életet oltott ki. Széles István nagy-szedistyei tanítót, ki csak a múlt ősszel kezdte meg magasztos, de rögös pályáját, hétfőn, Pancsován a szülői házában, hová a gyilkos kört legyőzni hazajött, meghalt. Temetése szerdán d. u. ment nagy gyászki-séret mellett végbe. A korán elhunyt tanítót több kártára s volt tanára kísérte ki utolsó útjára.

— **Hirtelen halál.** Bölcskey Gyulát, budapesti kereskedőt csütörtökön hajnalban halva találták egy helybeli szálloda szobájában. Az erőteljes 36 éves férfi egész kedélyesen megvacsorált előtte való este és a hajnali vonattal akart elutazni. Az őt felkölteni akaró portás a szoba padlóján az ajtó előtt fekvő taláta. A gyorsan előhívott orvos már csak az agyszélhűdés okozta halált konstatálhatta. A váratlanul elhunyt kereskedő különösen a hazai gyáripár érdekében fejtett ki élénk és sikeres tevékenységet. Bölcskei holttestét a városi közoktatás halottas kamrájába szállították. Ravatalára a pancsovai kereskedők, Kontilovics és Wittlinger szállodások, a May-család és a Pancsován tartozkodó utazók gyönyörű koszorúkat helyeztek el. A család a holttestet Budapestre szállította.

— **A népszámlálás eredménye a pancsovai járásban.** A pancsovai főszolgabírói járás lakossága az idei népszámlálás szerint 49069. Ezelőtt 10 évvel, 1890-ben 44651 lelket számláltak nevezett járásban. Az utolsó tíz év alatt a szaporodás tehát 4418 lelket tesz. A járás egyes községeinek népessége a következő:

	1900	1890	
Tor-Almás	3653	3279	+ 374
Bárányos	1665	1725	— 60
Borcsa	1360	1253	+ 107
Beresztócz	3582	2922	+ 660
Dolva	6942	6434	+ 508
Franzfeld	4474	3707	+ 767
Glogon	3123	2911	+ 212
Hertelendyfalva	2715	2146	+ 569
Homolicz	5115	4303	+ 812
Réva-Ujfalu	7202	7391	— 189
Sándoregyháza	2363	2129	+ 234
Szeferkin	3134	2844	+ 290
Sztarcsova	3741	3607	+ 134

Összesen: 49069 44651 4418

A legnagyobb szaporodás volt Homoliczon 812 lélekkel; legnagyobb az apadás Réva-Ujfalun, hol jelenleg 189 lakossal van kevesebb mint 1890-ben.

— **Újonczok sorshuzása.** Az 1880. született pancsovai illetőségi 1-ső korosztály újonczok sorshuzása a jövő vasárnap, február hó 17-én fog megtörténi a városháza nagytermében. E czélból az érdekelt katonajelöltek vagy azok helyettesei a közgyűlési teremben gyűlnek össze, hol a sorshuzás reggeli 8 órakor veszi kezdetét Jovanovics Sándor tanácsnok, katonai előadó elnöklete alatt.

— **Ragályos betegségek.** Február elseje óta, hála Istennek, javultak az egészségügyi viszonyaink. Leg-alább a ragályos betegedési esetek száma nem szaporodott. Jelenleg 5 házban 7 kanyaró beteg van.

Nyári-zivatar. Ha nem lettünk volna szem-és fültanúja, el nem hinnénk, hogy február elején nyári-zivatar lehessen. Pedig meg volt a csodabogár é. p. egész magasztos pompájában. Szerdán este 8 óra tájban nagyot mordult az ég. Az utcán-járó kelők csodálkozva gondolták mi ez, csak nem tört ki Belgrádban revolúció s puffantották el egyszerre a belgrádi vár összes ágyuit? A dörgést követő hatalmas villám-sugár, a mi ugyan megfordított sorrend, mert először szokott villámlani s azután dörögni, pedig most előbb dörögött s csak azután villámlott, s isszonyú csattanás azonban hamar meggyőzték az ámulókat, hogy biz itt a magas légregiókban folyik a csata. Villám villámot, dörgés dörgést ért. Közbe lassan megeredt az eső. Főbb percig tartott a gyönyörű égiháboru s utána oly záporosd keletkezett, a mely a nyár közepébe is beillt volna. Ilyen — de tél közepén volt, zivatarra még a legöregebb emberek sem emlékeznek.

Helyihajó közlekedés. Mint a Dunagőzhajótársaság hirdményéből értesültünk, a Pancsova és Zimony között közlekedő helyihajók f. hó 11-én reggel megkezdik a hajójáratot. Pancsováról indul a helyi hajó d. e. 9 1/2, d. u. 2 1/2 órákor. Zimonyból indul d. e. 7 és déli 12 órákor.

Elvi döntés. Egy konkrét eset alkalmából a kereskedelmi miniszter kimondotta, hogy az iparos-ség vagy tanonc, kit munkaadója a betegségyel-zési pénztárba be nem jelentett, maga tartozik az orvosnak a gyógykezelési díjat, esetleg a kórháznál az ápolási költségeket megtéríteni. Követelését az orvos esetleg a rendes bíróságnál perújtan is érvényesítheti. Az alkalmazott azonban munkaadójával szemben költségeinek megtérítése iránt igényt tá-maszthat.

A postatakarékpénztár 1900. december ha-vában. A postatakarékpénztár a takarékforgalomban november végén 388 878, a cheque-forgalomban 7.147 számlatulajdonost számlált. December hónap folyamán csatlakozott 8.682, illetve 78 új betevő, kilépett 8.477 illetve 3 betevő; a gyarapodás tehát 205, illetve 75, úgy hogy december végén volt 389.083, illetve 7.222 betevő. — A betétek aladéka november végé-ve 31.938.036 K.-t, illetve 27.850.916 K.-t tett. De-cember hónap folyamán betettek 2.111.666 illetve 125.205.798 K.-t; visszafizettek 2.171.616, illetve 121.788.891 K.-t. A betétek tehát a takarékforgalomban 58.950 K.-vel csökkentek, ellenben a cheque-forgalomban 3.426.907 K.-val emelkedtek. — Az ál-ladéka az év végén 31.878.088, illetve 31.277.823 K. volt. — Az 1900 december hó végéig kiállított jár-radékkönyvecskék száma 2.046, a melyekre összesen 6.532.186 K. n. é. értékpapír van az intézetnél el-helyezve. A betevők részére december végéig 13.483.066 K. n. é. értékpapírt vásároltak és küldtek el számukra.

Uj könyvészeti munka. A magyar könyv-kereskedők egyesülete még a mult év tavaszán el-határozta, hogy kiadja a kiadásában már korábban megjelent 1860—1875. és 1876—1885. „Magyar köny-vészet” folytatásaként az 1886—1900. években meg-jelent magyar könyvek kimutatását, és a munka szer-kesztésével Petrik Gézárt bízta meg, akinek régebbi könyvszerkesztési munkái már évek óta közkézen forognak. Az egyesületnek ezt a határozatát nem lehet eléggé méltányolni, mert jól tudjuk, hogy nálunk az ilyen munkának még sokkal kisebb a vevőköre, semhogy magánkiadó vállalkozni a nyereséget nem ígérő könyv kiadására. E mellett nagy fontosságú az egye-sületnek ez a vállalkozása azért, mert mint egyleti kiadvány, hivatalos jellegű lesz és mint ilyen, minden tekintetben megbízható. Petrik most fölkéri az összes magyar írókat, különösen pedig azokat, akik munká-ikat saját költségükön adták ki, hogy sziveskedjenek vele (Budapest, II., Zárda utca 59.) az 1886—1900. években megjelent műveiknek pontos címét — jelezve a terjedelmet (oldalszám), évszámot, megjelenési helyet és nyomdát, valamint a könyv bolti árát — az ügy fontossága érdekében mentül előbb közölni, hogy így az esetleges hiányokat még pótolhassa. A munka még ez év folyamán sajtó alá kerül.

Közgazdaság.

Az 1900. évi gabonaiüzet.

Gazdát és kereskedőt egyaránt érdekli a gabona-árak állása. De az emberiség összes rétegei is élénk figyelemmel kísérik a gabonatermés és az árak alakulását. Természetes is, hiszen azoktól nyerik rugóit az összes közgazdasági tényezők. Ha végigtekintünk a mult évi gabonaiüzet menetén, konstatálhatjuk, hogy az nem tartozott épen a legjobbak közé. Gyenge termés és alacsony árak, ezek voltak a főbb mozzanatok, melyek gazdasági bajainkat nem hogy orvo-solták volna, hanem még inkább rosszabbították. Az ország erőben és jólétben nem gyarapodott, hanem gyengült és az ipar s kereskedelem pangása, vala-mint a vállalkozási szellem megeszappanása mellett a fogyasztó-képesség is mindinkább csökkent.

De maradjunk csak a tulajdonképeni tárgyunk-nál, a gabonaiüzetnél. A kedvezőtlen áralakulás, mely már az év elején mutatkozott, átment az új campag-neba is, noha kevés készlet maradt fenn az előbbi évekből, pedig termésünk csak közepes volt s fo-gyasztsági piacainkon is, mint Ausztriában, főleg pedig Csehországban, tetemes terméshiány mutat-kozott, melyet nálunk kell fedezniük. Az értékesítési viszonyok mindamellét kedvezőtlenek voltak s áraink aránylagosan olcsóbbak az angol, sőt az amerikai piacokénál is. Míg a világpiacon ma mindenütt

sokkal drágább a buza ára, mint tavaly ilyenkor volt, addig nálunk ellenkezőleg jóval olcsóbb. Ki-vétel csak a rozs képez, mely majdnem két koro-nával drágább, mint az év elején volt, miután ezen cikkből legnagyobb a terméshiány.

Nagyobb árfektáció még a kukoriczában for-dult elő, annak ára a nyáron nagyobb emelkedést ért el, a midőn a tavalyi készletek fogytán voltak. Az 1900 év termése azonban már valamivel jobb volt s Romániában is nagyobb a termés az előző évi szűk esztendőnél, minek folytán az új tengeri ára ismét arra az alacsony nivóra súlyedt, melyen az 1900. év elején állott. Csak főtermelési cikkkün-nek, a buzának ára nem birt arra a helyre emel-kegni, melyre a körülmények jogosították és ez leg-inkább annak tudható be, hogy a liszt kivétel, mely ránk nézve rendkívül fontosággal bír, az őrlési for-galom eltérése által meglelt nehezítve. Kivált az idén nagy kelete lett volna finom lisztjeinknek az angol piacokon, a mikor a transzáli háború nagy fogyasztást vett igénybe. Összekötöttségünk nem szak-dt meg nagyon a külföldi fogyasztó piacokkal, mert a vasutak által nyújtott fuvardíj-kedvezmény némileg kárpótolták az őrlési forgalom beszüntetése által elvesztett előnyökért, ez azonban még sem bi-zonyult teljesen elégségesnek. Nagyobb szerepet ját-szik nálunk a Balkán buza, habár kiviteli állam va-gyunk, mintsem annak forgalmi korlátozása érzé-kenyebb hátrányt ne idézne elő. A tőzsdé példán az évben bevezette az idegen buza és magyar buza külön-külön jegyzését, azért mégis a kötések legtöbbször az idegen (nemzetközi) buzában történek. Még e két faj közötti árkülönbség sem tűnteti fel azt az előnyt, mely az aczélos nagyobb sikertartalmú magyar buzát megilletné.

Tavaly termelt a hivatalos kimutatás szerint: Buzából 39.631.819 mm. a 1899. évi 40.994.872 mm-val szemben. Az ára pedig volt a buzának az év kezdetén 7.50—8.20 frt., míg az év végével 7.—7.80 korona között jegyzett 50 kilónként. Rozsból 10.053.380 mm. az 1899. évi 12.034.615 mm.-val szemben. Ára pedig volt az év elején 6—6.45 frt., az év végén 7.35 korona. Zabból 11.208.561 mm. az 1899. évi 11.695.325 mm.-val szemben. Árjegyzése az év ele-jén 4.90—5.50 frt. az év végén 6 koronára emel-kegett. Tengeri az év elején 4.70—80, az év végén 4.55—4.75 korona. Évközben azonban 7 koronáig emelkedett az ó-ár.

Miután már benne vagyunk az új esztendőben is, nagy megnyugvással konstatáljuk, hogy a hely-zetben új év óta már némi javulás mutatkozik. Kül-földön ugyanis nagyobb mozgalom indult meg az árak emelkedésére, a mi nálunk már azért is talált visszhangra, miután a birtelen beállott kemény fagyos idő a hozatalokat csökkenti és a vetések károsodását illetőleg is némi aggodalmat kelt. Utóbbtól ments meg isten, de reméljük, hogy a vetések szenvedése nélkül is az idén teljesen érvényre fog jutni a magyar buza ára!

Hirdetések.

721. sz. 1901.

Hirdetmény.

Tekintettel azon körülményre, hogy a folyó évi 440. szám alatt közölt hirdetmény következtében az adóhivatalban beszo-gált adóknyvecskék előre láthatólag folyó hó 15-ig lezárhatók és a felelők kikézbizható nem lesznek, felkértem azon adózók, a kik az I-és évnegyedbeli adókat befizetni akarnak, hogy az adókny-vecskéket a városi adóhivatalnál átvegyék.

Városi adóhivatal Pancsován, 1901. évi február hó 6-án.

Bogoszavlyevics, vár. tanácsnok.

HIRDETÉS.

Feymann Gyula ügyvéd úr homoliczi birtokán egy két éves erőteljes szimenthali tenyész bika eladó.

Értekezhetni Homoliczon

Weidle György ispánnál.

Dr. Kriegl József valódi angol

Tannochin-kenőcse

meggátolja a haj és szakál idővel történő kihullását és őszülését, elősegíti ezek növekedését. Egy tégely ára portó- és költségmentes küldéssel 3 koronára a pénz előleges befizetése mellett.

Before. Chief-Office 48. Brixton-Road, London, SW. After. A postautalvány

Thierry A. gyógyszerész balzsam-gyára

Pregradában, Rohitsch-Sauerbrunn mellett címzettel látandó el.

Nagybani verőknek tetemes árleengedés.

10214. szám. 1900. tkv.

Árverési hirdetmény és kivonat.

A perlaszi kir. járásbírótság mint tkvi. ható-ság a Török Lajos ügyvéd mint vb. Adamovics Gligor esődtömégének gondnoka által előterjesztett kérelem folytán a vb. Adamovics Gligor önkéntes árverési ügyében Kohn H. Max idvori lakos mint késedelmes árverési vevő ellen az ezen kir. járásbí-róság területén Idvor község határában fekvő és az idvori 1658. sz. tkvben foglalt:

1) 118. sz. ház és 600 □-öl házhelyre . . . 2520 kor. becsárban az újabb árverést az 1881: 60. t.-cz. 185. §-a alapján elrendeli, s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Idvor községhezánál 1901. évi április hó 4 napjának d. u. 2 órájakor fog megtartatni a következő, úgy a tkvi hivatalban, mint Idvor községben kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

- 1) Kikiáltási ár a becsár.
2) Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.
3) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni.

Perlaszon, 1900. évi december hó 28-án a kir. járásbírótság mint tkvi. hatóságnál.

T ó t h, kir. bír.

1-1

V. 674. szám. végi 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járásbírótság 1900. évi V. 674. számú végzése következtében Török Lajos ügyvéd által képviselt Tuvezsja Zsiva javára Nemesits Ádám perlaszi lakos ellen 147 kor. 80 fill. s jár. erejéig 1900. évi november hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 680 kor. becsült következő ingóságok u. m.: 1 ló, 1 kocsis és 50 mm. kukorica nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbírótság 1900. évi V. 674. számú végzése folytán 147 kor. 80 fill. tőkekövetelés erejéig Perlaszon, adós házánál leendő eszközzésére 1901. évi február hó 16. napjának d. u. 2 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándéko-zók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a ér-telmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérő-nek, becsáron alul is eladatni fognak.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1901. évi január hó 28-án.

Engl, kir. bírósági végrehajtó.

1-1

V. 390. sz. vh. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járásbírótság 1900. évi V. 390. számú végzése következtében Langheim Ignác és t. bpesti cég javára Maxand Richard tomasováci lakos ellen 214 kor. 82 fill. s jár. erejéig 1900. évi december hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le-foglalt és 680 koronára becsült következő ingóságok u. m.: kukorica és szobabutor nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. bírósági 1900. évi V. 390. számú végzése folytán 214 kor. 82 fillér tőkekövetelés, ennek 1900. évi február hó 8. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 92 kor. 38 fillérben bíróilag már megállapított költségek ere-jéig Tomasovácson adós házánál leendő eszközzésére 1901. évi február hó 20 ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mel-lett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog-nak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1900 évi január hó 31. napján.

Engl, kir. bírósági végrehajtó.

1-1

